

ser molt, no es pas lo suficient y tot lo que podem desitjar. Tot junt, no representa més que la conducció al camp de nous elements de població, però d'elements individuals, sent aixís que lo que verament nos falta pera assegurar la repoblació ràpida, són elements socials.

El medi de convertirse'ls elements individuals en elements socials, es únich, el matrimoni, y precisament el matrimoni es de naturalesa tant especial, que bé se pot dir que no consent extranyes intervencions y que queda reservat a l'exclusiva iniciativa del individu. Directament, nos està vedat el intervenirhi, mes, com sigui que'l matrimoni dels asilats presenta verdares dificultats, convindria y fins se necessitaria de la nostra intervenció indirecta, si ab intervenirhi se podia lograr el augment o la facilitació dels matrimonis.

Totes aquestes dificultats provenen, o bé del mateix origen dels asilats puig, pesi als sentimentalistes purs, encara hi hà y probablement hi haurà sempre qui s'hi pensi més d'un cop abans d'emparentarhi, o bé del sistema educatiu a que convindrà sotmetrer als asilats.

Passant de llarch enfront de les primeres per no poder nosaltres influirhi en lo més mínim y fixantnos en les que provenen del sistema educatiu, lo primer que cal fer notar es que seran o no seran importants, segons si seguim el sistema de mantenir a l'asilat aïllat respecte al món exterior a l'asil y sense tracte ab individus del sexe contrari, o el de complerta llibertat. Si

adoptessim el primer, may l'asilat arribarà a conèixer suficientment als individus ab quí se podria casar, y, el seu matrimoni, motivat en rahons d'impulsió passional filla de bellesa externa y instints purament carnals, dependrà única y exclusivament de l'etzar. Si adoptessim el segon, si a fí de fugir del defecte a que'ns conduheix l'aïllament absolut, acudim al sistema de tracte y contracte entre asilats y no asilats, al multiplicar les coneixenses, multipliquem en la mateixa proporció les probabilitats de desenrotll dels germens perjudicials que pot tancar en sí l'asilat, multipliquem les probabilitats de que caygui en el ser y estat de que'l volíem preservar.

En el conflicte, tal volta sigui lo més encertat mantenir el sistema d'aïllament respecte de l'exterior de l'Asil, però establint un sistema intern de convivència relativa entre asiliats de distint sexe, ab lo qual prescindim en absolut dels matrimonis entre asiliats y no asiliats pera facilitar en lo possible els matrimonis entre asiliats.

En els matrimonis entre asilats, desapareixen per sí mateixes totes les dificultats provinents de rahó d'origen; l'origen de tots es semblant, equivalent o igual y aixís, no hi hà de que parlarne y, ab sols procurar el tracte entre'ls dos sexes en l'interior de l'Asil, desapareixen les dificultats provinents de falta de coneixenses.

De moment, cal indicar que en relació als motius de caràcter material que no deixen may d'exercir la seva influencia, podria seguirse el procediment de formar un petit patrimoni familiar ben únich y arrodonit al ajuntar l'haver dels dos individus interessats, com per exemple, fent que la casa propietat de la núvia estigui construïda en el mateix camp o junt al camp propi del nuvi. Després, y entrants ja en el domini exclusivament moral, tenint en compte que la primera instrucció (llegir, escriure, comptar) ha d'èsser igual sense distinció de sexes; y tenint en compte, además, que si més tart ha d'especialisarse en les ensenyances segons sexe, se tracta d'especialitats íntimament relacionades y fins que mutualment se completan y perfeccionen, se pot perfectament partir de la base d'una perfecta coeducació de sexes, de l'anomenada educació bisexual y en comunitat pera mentres duri el primer període educatiu, y d'una semiecoeducació, tot lo que naturalment permeti la necessitat d'especialisar, pera durant el segon període educatiu. Mentrestant, se pot usar

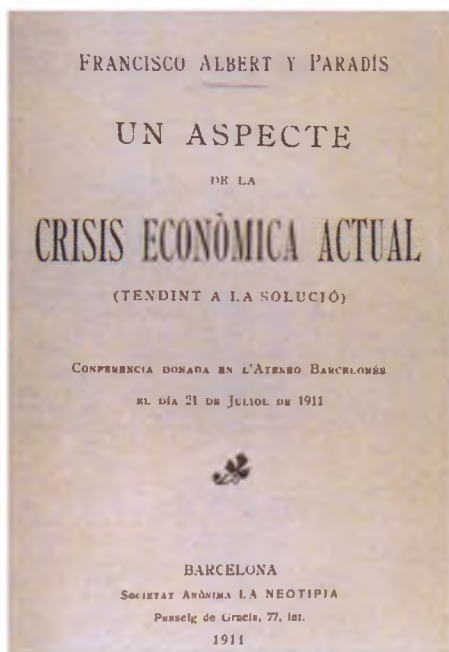
sempre de medis secundaris de mantenir la relació constant y, entre ells, de la celebració en comunitat de tota mena de festes y commemoracions.

Ja sé que la coeducació de sexes, té nombrosos y decidits adversaris que la combaten principalment per immoral. De bona gana intentaria ferne la defensa, però entench que no n'es pas aquesta ocasió oportuna y, aixís, no abstindrem fins d'examinar el valor real que debem concedir a les rahons que en pro o en contra de la coeducació s'alegan, posantla en relació ab les races fredes y calculadores del Nort y ab les més vehemets y sentimentals del Mitjdía. No obstant, una cosa cal que fem notar respecte d'això darrer, y es que, en relació ab nosaltres, particularment, en relació ab el tipo ètnich català, allí ahont hi ha institucions com el benemèrit Orfeo Català, escola bisexual y exemple de moralitat, no hi valen criteris individuals, puig sempre'l crech ha de baixar el cap y callar en concorrencia ab el incontrovertible "és".

Però, si debem abstenirnos d'entrar en el verdader fons de la qüestió, no podem pas passar endavant sens tractar d'algun dels seus efectes: l'hem acceptada com a bona en vistes d'un fí determinat y no podem pas escusarnos de donar la rahó, el perquè l'hem acceptada. El fí a que tendim, ja ho he dit, es el matrimoni entre asilats; el perquè de buscarlo per medi de la coeducació de sexes, ja ho he indicat també, es pel coneixement, pel coneixement íntim, pel coneixement complert de les facultats intel·lectuals, sensitives y voluntaries d'un individu particular que, respecte o en relació ab altre individu també particular, la coeducació de sexes facilita.

En efecte: la coeducació de sexes posa en contacte permanent a individus d'abdos sexes y això desde la mateixa infancia, desde l'edat en que no se disimulen defectes ni cualitats. Del contacte neix el tracte, ab la desaparició de les oposicions de sexes, que tant perjudiquen a la actual societat, y del tracte deriven naturalment coneixenses reals, simpaties, amistats y tots els afectes que prenen per fonament la compatibilitat o incompatibilitat de caracters.

Ningú negarà que aquesta tendencia a la formació d'estats afectius entre individus de distint sexe, producte de la coeducació, pot tenir immensa influencia en la celebració de matrimonis, però això és a condició de que l'obra començada en l'infancia no quedi interrompuda abans d'hora puig, d'interromprese, els afectes nascuts poden

Portada del llibret amb la transcripció íntegra de la conferència.